

Obsah

Řekli o knize	4
Věnování	5
Oznámení	6
Předmluva pro české čtenáře	7
Předmluva autora	9
Úvod: Amerika.com: Mýtus o reálném bohatství	15
Kapitola 1: Šikmá plocha: konzumenti, ne producenti	19
Kapitola 2: Co podle strýčka Sama, masmédií a Wall Streetu nemáte vědět	41
Kapitola 3: Pro pár dolarů navíc: Naše upadající měna	61
Kapitola 4: Inflační národ: Bludy federální rezervy	79
Kapitola 5: Království za kupce: Chaos na trhu s akciemi	103
Kapitola 6: Bubliny praskají, nebo ne? – Nadcházející pohroma s nemovitostmi	121
Kapitola 7: Jen klidně pojďte, voda je v pohodě: Náš problém se spotřebitelským dluhem	147
Kapitola 8: Jak přežít a těžit, krok 1: Přehodnocení vašeho portfolia akcií	173
Kapitola 9: Jak přežít a těžit, krok 2: Zlatá horečka, buďte první, kdo si ve vašem okolí vytyčí claim	207
Kapitola 10: Jak přežít a těžit, krok 3: Zůstaňte likvidní	231
Doslov	247
Slovníček	251
Rejstřík	257

Amerika.com: Mýtus o reálném bohatství

Když ekonomika Spojených států prožívala mírnou kontrakci v roce 1927, Federální rezervní systém vytvořil větší papírové rezervy v naději, že předejde jakémukoliv nedostatku bankovních rezerv. FED uspěl; zastavil odliv zlata, ale také při tom téměř zničil ekonomiku celého světa. Nadměrné rezervy, které FED napumpoval do ekonomiky, se přeměnily na úvěry, které přitekly na burzu a daly vzniknout fantastické spekulární bublině. Opožděně se FED snažil stáhnout přebytek těchto rezerv a zabrzdit boom. Bylo už příliš pozdě: v roce 1929 byla spekulativní nerovnováha tak obrovská, že tento pokus pouze urychlil prudký pokles a následně demoralizoval obchodníky. Americká ekonomika zkolabovala.

Výše uvedený citát není předpovědí toho, co by se mohlo stát, ale shrnutím něčeho, co už se vlastně stalo. Byl napsán před více než 40 lety v souvislosti s Amerikou dvacátých let. Autorem byl mladý ekonom Alan Greenspan. (Článek se jmenoval Zlato a ekonomická svoboda a byl otištěn v časopise *The Objectivist* roku 1966. Později znovu vyšel v knize Ayn Randové *Capitalism: The Unknown Ideal* [Kapitalismus, neznámý ideál], vydané nakladatelstvím Penguin v New Yorku roku 1987.)

Slova bývalého ředitele Federálního rezervního systému se k současným podmínkám vztahují stejně příhodně, jako tomu bylo v bouřlivých dvacátých letech, ale je tu jeden velký rozdíl: Greenspan v době svého ředitelování v letech 1987–2006

jednal dokonce ještě nezodpovědněji než úředníci, které kritizuje. Spíše než „stažením přebytečných rezerv“ pomohl Greenspan situaci tím, že burzovní bublinu přeformoval v bublinu utrácení za bydlení a konzum, která nabyla nepředvídaných rozměrů.

Podle Greenspana byla velká krize ve 30. letech výsledkem rozvíjející se spekulární nerovnováhy, způsobené nadměrnou likviditou, kterou vytvořil Federální rezervní systém během 20. let. Vezmeme-li v potaz, že Greenspan během své funkce vytvořil ještě větší likviditu a spekulární nerovnováha, jež ve výsledku vznikla, byla ještě horší, jaké strašlivé ekonomické důsledky asi může Maestro (označení, které onehdy použil novinář Bob Woodward v souvislosti s někdejším profesionálním saxofonistou) myslet, že čekají Spojené státy dnes?

Z Greenspanova pohledu zůstane ta otázka pravděpodobně řečnickou. Jeho balancování na ostří finančního nože pokračuje pod taktovkou jeho nástupce, ředitele Bena Bernanke, se stejně samozřejmou jistotou, že to tak půjde do nekonečna.

Já ale vidím věci jinak. V následujících kapitolách nejenže sám tuto otázku zodpovím, ale poskytnu čtenářům srozumitelný finanční plán, který jim umožní v nastávající ekonomické bouři zůstat v suchu. Nepleťte se, čekají nás extrémně těžké časy. Povaha našeho národa podstoupí zkoušky, jaké ještě nezažila. Chopí se příležitosti, nebo bude smetat drobečky pod stolem? Přestože všichni můžeme doufat v to nejlepší, pragmatik ve mně mi říká, že bychom se měli raději připravit na nejhorší.

Dlouhá léta jsem řídil workshopy s názvem Bublina americké ekonomiky: Co z toho plyne pro vaše investice, až nakonec praskne. Tisícičkám mých klientů pomáhaly investovat své úspory opatrně a zároveň se vyhnout všem investičním mánám, které jim Wall Street nastražil do cesty. Nikdy jsem nedopustil, aby populární mýty zastínily můj úsudek, natož pak aby módní vlny ovlivnily má doporučení.

V devadesátých letech, kdy většina mých kolegů pod vlivem reklam horlivě skupovala akcie novodobých technických vymožeností, držel jsem se pevně spolehlivých investičních principů a nabádal všechny, kdož mi byli ochotni naslou-

chat, aby prodávali. Vyhlídky pro dnešní americkou ekonomiku jsou stejné jako pro internetové akcie v devadesátých letech.

Stejně jako tehdy burzovní analytici věřili, že tradiční měřítka odhadu hodnoty, jako jsou výdělky, čisté přírůstky, příjmy z dividend, poměr ceny ku prodeji, poměr mezi tržní a účetní cenou akcie, míra vnitřních výnosů či vnitřní míra výnosnosti už nejsou k potřebě; dnešní ekonomové označují za neaktuální starosti, které my, tradicionalisté, máme o tak ekonomicky závažné věci jako míru úspor, výrobní aktivitu, federální schodky, nezajištěné závazky, rizika protistrany, spotřebitelský dluh a schodky v obchodních a běžných účtech. Podle moderních ekonomů žijeme v éře, kdy si mohou Američané donekonečna půjčovat a konzumovat, zatímco na ně zbytek světa šetří a vyrábí.

Tato kniha si klade za cíl tento mýtus rozmetat jednou provždy a ukázat, že tato takzvaná „nová éra“ se vytratí stejně rychle, jako se objevila – stejně jako všechny ty, které jí předcházely. A že „Amerika.com“ už není o moc životaschopnější než kterékoli z nyní zkrachovalých společností typu tečka.com, které dříve zaplňovaly investiční luhy a háje.

Až konečně udeří realita, budou mít ti, kteří četli tuto knihu a následovali mé rady, dobrou startovní pozici, aby v těžkých časech, které leží před námi, profitovali.

Přestože je tato kniha primárně určena investorům, byla napsána i pro širší publikum. Mým cílem není jednoduše poskytnout průvodce, jak přežít investice, ale také ukázat a osvětlit závažné ekonomické slabiny, které způsobují, že je vůbec nutné něco přežívat. Řádné porozumění skutečnému stavu americké ekonomiky je klíčové jak pro investory, tak pro ty, kdo neinvestují.

Aby se náš národ vydal zpátky cestou blahobytu, musíme samozřejmě nejprve tu cestu znovu najít a pochopit, proč jsme se po ní dostali tak daleko.

Národům neposlouží občané, kteří odmítají čelit pravdě. Slepého optimismu, který bývá obvykle zahalen rouškou patriotismu, je u nás hojnost. A vede nás do neštěstí.

Mé varování se zakládá na realismu a důraz, který na ně kladu, je o to větší, že mám rád svou zemi a nepřeji si nic jiného než vidět, jak vzkvétá. Ale aby byla životaschopná a mohla se hrát na slunci své slávy, musí se vrátit k tradičním hodnotám.

Argumenty, jako jsou ty moje, jsou střízlivé, ne vykalkulované, aby se líbily. Jako takové se většinou nedostanou k ucpaným uším veřejnosti s vymytými mozky, která pochopitelně dává přednost tomu mít ze sebe dobrý pocit.

Protože jsou mé postoje nekonvenční a tím pádem senzační, čím dál častěji si mě berou do úst média, abych vyvažoval většinový názor. CNBC mě přejmenovala na „doktora Zpečetitele“ a rýpe do mě, že jsem taková dnešní koza s kůzlátky.

Beru to jako legraci, ale fakta o naší ekonomice nejsou moc k smíchu. Jsem přesvědčen, že mé argumenty jsou prokazatelně platné a brzy se stanou převažujícím názorem. Jen doufám, že to nebude moc pozdě. Stará koza bohužel nakonec může mít pravdu. Kůzlátka může sežrat vlk.